

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. Proponitur primum fundamentum Modorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Infinitivo &c. IV. S. Thomas sumit modum pro ipsa essentia rei. Unde crevit illud, modus essendi hominis, est rationalitas, cuius propositionis est sensus de essentia hominis est rationalitas, quanquam S. Thomas I. II. p. 49. art. 2. etiam accidentia realia modos appellat, quorum etiam meminit Fonseca lib. 5. Metaphysicæ cap. 6. q. 5. sect. 2. V. Nomine modi intelligunt Philosophi determinationes, affectiones, actualitates entium, de quibus

PRÆMITTO II. *Quod recentiores in Polonia Professores condistinguant modos, in modos essendi & modos entitativos*, nomine modi essendi intelligunt formalitates ex natura rei nemine cogitante distinctas, quamvis nullam entitatem à subjecto condistinguant importantes: nomine modi entitativi, intelligunt modos qui suam entitatem adferunt, quamvis non separabilem ad existentiam extra modificatum.

PRÆMITTO III. *Possibiles esse modos entitativos*, Ratio, quia nulla in illis ostendi potest implicancia, videturque Aristoteles agnovisse naturam modorum, quia censuit accidentia ejus esse naturæ, ut non possint esse sine subjecto, licet subjectum possit esse sine illis, imò videtur hoc docuisse etiam de formis substantialibus, materialibus II. Physicorum tex. 19.

DICES I. Non datur prædeterminatio physica. Ergò nec modi. Consequentia probatur, idèd prædeterminatio illa non datur, quia tollit libertatem, sed eam etiam modus tollit, jam autem idèd prædeterminatio tollit libertatem, quia eà posità non potest non esse actio, sed etiam posito modo non potest non esse actio, cum ipse modus sit actio. Ergò & modus tollit libertatem.

RESPONDETUR. Prædeterminatio quia se habet per modum suppositionis antecedentis tollit libertatem, modus autem se habet per modum suppositionis consequentis, quia scilicet iste qui agit, non potest non agere, suppositio autem Consequens non tollit libertatem.

DICES II. Si modus esset possibilis, tunc non posset Deus creare modum quin crearet & aliud ens seu ejus subjectum, sed hoc est absurdum, quia hoc laderet libertatem Dei, ad quam spectat ut unum independentem ab alio, producere vel conservare possit.

RESPONDETUR. Libertas Dei per hoc solum tollitur, si non possit facere id, quod posset fieri, non potest autem modus sine modificato esse, neq; enim hujus das implicantiā, consequenter non tollit libertatem Dei; sicut nec tollit ejus libertatem, quòd non possit facere ut homo, sit cervus.

DICES III. Non est possibilis talis duratio Creaturæ, quæ petat ut illam Deus necessario conservet. Ergò nec est possibilis talis entitas, quæ petat, necessario aliud produci simul vel ante. Ergò nec est possibilis modus.

RESPONDETUR. Disparitatem esse quia otiosa esset illa conservatio Creaturæ si ex intrinsicis suis principiis peteret semper durare, consequenter in illa conservatione sui, esset independens à Deo quod absurdum est, esset autem dependens à Deo & ille modus & illud subjectum, sed de antecedenti vide materiam de Angelis, circa incorruptibilitatem Angelorum.

DIFFICULTAS I.

Proponitur primum Fundamentum Modorum.

PRIMUM Modorū fundamentum est tale: Impossibile est dari transitū à contradictorio ad cōtradiçtorium sine sufficienti mutatione, hoc est facta in entibus vel non entibus, facta in ipso transeunte, vel quopiam altero nexu, facta ante, vel postea, vel nunc, modo sit talis mutatio, ut eà positā, necessario transeat à contradictorio ad contradictorium, & quā non positā, vel aliā, quæ illi æquivalet, non transeat. Sed nisi dentur modi non transibitur sæpè à contradictorio ad contradictorium, nec habebitur sufficiens mutatio. Ergò dantur modi. Minor probabitur in materia de Unione, actione &c.

Major per partes probatur.

Non debet esse mutatio in ipsis entibus, sed sufficit ut sit mutatio in non entibus, ut ostendunt transitus à non esse hīc ad esse hīc, transitus à non esse termini ad esse termini, &c.

RESPONDEBIS. In enumeratis negationibus factam esse mutationem in entibus, quia factus est motus aliquis localis.

CONTRA. Quia motus localis, non est ad hoc necessaria mutatio, cum potuerim habere negationem distantia, ab hoc loco, non per motum localem, sed per mei v.g. in hoc loco, productionem.

SUFFICIT item mutatio in aliquo extrinseco. Quia Paulus à non esse patris ad esse Patris, transit extrinseco, hoc est, positione Filii, à non esse dextri ad esse dextri transitur per solam mutationem, factam in Petro, aliter se situante, & eadem sumptio cibi, ad esse cœnæ, transit per tempus extrinsecum vespertinum.

SUFFICIT item mutatio, ut fiat postea. Idque in aliquibus casibus. Ratio, quia Rex Ezechias, cui Propheta dixit, morieris tu & non vives, cum supplicasset Deo, & revelatum esset illi, quod victurus esset sexdecem annis, tunc inquam iste Rex à contradictorio, seu à non esse victuri sexdecem annis, transit per sexdecem annos postea potendos. Deinde quia docetur per effectum conditionatè futurum, gratiam transire ab uno contradictorio ad aliud. Deus item ipse, à non esse decernentis mundum, ad

esse decernentis mundum, transit ipsa mundi futuritione. Quorum omnium hæc ratio est, quia est aliqua mutatio quæ est non ex futuro ad futurum, sed hæc mutatio non potest fieri, si ly postea non esset sufficiens ratio mutandi: quod probatur, quia non potest aliquid dici futurum ex eo quod præterit, non enim jam erit futurum, neque ex eo quod est, quia & hoc, jam non est futurum. Ergo tantum ex eo, quod erit super postea, imò si non *ex ly postea* defumeretur ratio futuri, hoc ipso & esset futurum ut dicitur, & non esset futurum, nam futurum dicitur respectu eorum, quæ sunt postea. Hoc tantum sensu non potest fieri à contradictorio ad contradictorium transitus per postea, quando sine illo postea, haberetur jam completa ratio denominationis.

RESPONDEBIS. I. Ezechiam transiisse per Dei revelationem, ad esse illud victuri.

CONTRA. Hæc ipsa revelatio, designans sexdecem annos, à non esse designantis sexdecem annos, ad esse designantis, transit per aliquid, postea ponendum. Ergo apparet istud postea, salvare sufficientem mutationem.

RESPONDEBIS. II. Deum non transiisse à contradictorio ad contradictorium, quia ab æterno voluit mundum.

CONTRA. Quia non transiit quidem à contradictorio ad contradictorium, ita ut terminus à quo, duratione præcelleret contradictorium ad quod; transiit tamen ab uno contradictorio, quod sit prius ratione, cumq; ab æterno potuerit Deus sortiri rationem nolentis mundum, per quid ergo transiit ad rationem volentis, si non ratione futuritionis mundi?

RESPONDEBIS. III. Non esse fundamentum, cur mutatio *ex ly postea* defumibilis sit sufficiens ad transitum, interdum non sufficiens.

CONTRA. Ratio jam est assignata, quando transitur à non futuro ad futurum.

DICES I. Si ratione ejus quod postea futurum est, posset quis in præsentis transire, à contradictorio ad contradictorium, quæro? vel posset Deus mutare illud futurum ne sit, vel non posset, si non posset, Ergo adstringis divinam libertatem; si autem potest mutare, Ergo illa mutatio, non erit sufficiens.

RESPONDETUR. Si res est futura ex suppositione consequenti, non est non futura, ex qua etiam suppositione consequenti, adstringere divinam libertatem, non est novum, præcipue cum ipsa futuritio, includat in se volitionem Dei liberam, tanquam causam, quæ ipsa volitio, se ipsam, ex suppositione consequenti, stringere potest.

DICES II. Tam aliquid non est nunc in instanti A. quod nec fuit nec erit, quam verè non est nunc, quod est futurum tantum. Ergo si id quod absolute non est, non potest facere mutationem, nec illud quod erit, & nunc non est, poterit facere mutationem.

RESPONDETUR. Etiam à non esse futuri ullo modo, transitur per ipsum non esse futurum ullo modo, falsum ergo est subjectum Consequentis.

DICES III. Prius est esse, postea mutare. Ergo si postea nondum est, nec mutabit.

RESPONDETUR. Prius est esse, quam mutare intrinsecè, sed potest esse mutatio extrinsecè, per id quod non est. Unde etiam sola negatio distantia, quæ est quid negativum mutare potest, dicique potest, intelligi illic prius esse futuri, seu esse accommodatum & postea mutare.

SUFFICIIT mutatio quæ sit in ante. Ratio, tum quia homo à non esse mortui ad esse mortui, transit separatione animæ, quæ prior est naturæ, ipsa morte. Tum quia à non esse conservati, quod non esse conservati, habetur in prima productione, transitur ad esse conservati, mutatione facta in ante, nempe ratione productionis primæ. Ponamus item in toto orbe parietem esse unum album, ponatur deinde alter, ille prior à non esse similis, ad esse similis, transit pariete postea posito, & iste postea positus, à non esse similis, ad esse similis, transit pariete, antea posito. Ergo apparet sufficere mutationem antea vel postea positam. Tum quia datur transitus à contradictorio non succedentis, ad contradictorium succedentis, sed hic transitus non potest esse, nisi mutatione facta in ante, si enim ratio succedentis non esset ex mutatione facta in ante & esset illud succedens ut supponitur, & non esset succedens, omne enim succedens supponit præcedens, & ratione ejus, dicitur succedere.

DICES I. Si sufficit mutatio facta in ante cur id quod transit ad contradictorium non citius & citius transiit.

RESPONDETUR. Inter alia ideò citius non transiit, quia v. g. ipsius transiituri, non erat posita adhuc entitas.

DICES II. Illa mutatio est sufficiens quæ posita non potest non poni transitus, sed si antecedit mutatio, potest non poni transitus. Ergo mutatio facta in ante, non est sufficiens.

RESPONDETUR. Si antecedit mutatio & desint reliqua prærequisita, qualis est ipsa entitas transiituri, non potest poni transitus, sufficitque si ponatur positus prærequisitis.

DICES III. Aliquæ mutationes non sunt sufficientes, si ponantur ante. Ergo & omnes.

RESPONDETUR. Non esse novum, ut quod semel non sufficit: alias sufficiat, tuncque sufficiet, quando posito eo quod poni ante, requiritur, ad est jam entitas rei, transiituri, ad contradictorium &c.

* * *

DIFFI-